

STAUROS



č. 8 apríl 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

„Neverím v Boha. Ale chýba mi.“

Známy výrok anglického spisovateľa Juliana Barnesa vyjadruje mäkšiu a clivejšiu formu súčasného ateizmu. Jeho militantnú obdobu dotvára Richard Dawkins a jemu podobní. Z pohľadu niektorých kresťanov sa tieto ateistické predstavy poväčšine opierajú o karikatúry obrazu Boha s jeho následným odmietnutím. Známy nemecký teológ Karl Rahner odhadoval svojho času hornú hranicu výskytu prípadov skreslení až na 80 percent. Problémom nie je ani tak kresťanstvo samotné, ako skôr jeho pokrivené vnímanie prítomné v postojoch nás kresťanov.

To, čo chýbalo Tomášovi, chýba možno aj dnešnému človeku

Nedeľa po Veľkej noci sa v latinskej cirkvi od roku 2000 spája s prívlastkom Božieho milosrdenstva. Východní kresťania ju nazývajú Nedeľou Antipaschy, pričom sa nemyslí protiklad minulotýždňovej Kristovej Paschy, ale jej adekvátna ozvena na strane človeka. Ústrednou témou na oboch frontoch je príbeh o apoštolovi Tomášovi, ktorému prischol prívlastok neveriaci (Jn 20, 19 – 31). Označiť sv. Tomáša len za ateistu by však znamenalo krivdiť mu. Omnoho osožnejší je komplexný pohľad, ktorý si tiež všíma Tomášovu odvahu. Hoci ho trápi nedôvera a pochybnosti, neskrýva ich, ale priznáva sa k nim verejne. Dôvod tejto Tomášovej reakcie pomáha odhaliť kontext: Tomáš chcel jednoducho viac! Aj on túžil po svojej vlastnej skúsenosti, keďže ostatní apoštoli už svoju osobnú skúsenosť dostali. Stretli vzkrieseného Krista, lenže Tomáš pri tom nebol. Kristus na nich dýchol svojho Svätého Ducha a dal im moc odpúšťať hriechy. Tomášovi tento dych chýbal. A okrem toho mu očividne chýbalo aj niečo iné: Chýbali zmeny. Kolegovia apoštoli oznámili Tomášovi: „Videli sme Pána.“ Jedna suchá, nerozvitá veta, po ktorej nasleduje Tomášova svetoznáma reakcia: „Ak nevidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložím svoj prst do jeho rán a nevložím svoju ruku do jeho boku, neverím...“ Nielen Tomášovi sa veta jeho kolegov zdala neúplná. Za touto vetou Tomáš zrejme nečakal bodku. Chýbalo mu čosi podstatné: následok. Napríklad: Videli sme Pána, a preto sme plní radosti. Videli sme Pána, a preto sa už nezamykáme. Videli sme Pána a už nemáme strach, rozbiehame misiu... Za vetou „Videli sme Pána.“ nemá hneď nasledovať bodka. Reálne stretnutie so vzkrieseným Ježišom Kristom predsa nekončí len tak, že som ho videl a vôbec nič sa nezmenilo. Toto stretnutie si prirodzene pýta reakciu. Chce spôsobiť aspoň malú revolúciu v mojom živote. Tomáš ju

nevidel. Apoštoli boli stále za zatvorenými dverami, dokonca aj vtedy, keď Ježiš prišiel o osem dní druhý raz. Aj vtedy bolo ešte zamknuté. Pochybnosti a nedôvera apoštola Tomáša mali teda svoj dôvod. Tomáš chcel viac.

Pochybnosti sú fitnesscentrom viery

Príbeh o neveriacom Tomášovi tak môže získať širší záber. Jeho poslanstvo môžeme čítať aj tak, že pochybnosti sú prirodzenou súčasťou života veriaceho človeka. Objavujú sa najmä vtedy, keď potrebujeme viac. Keď nám nestačí, že naši rodičia boli veriaci a že Ježiško nám na Vianoce priniesol darčeky. Pochybnosti prichádzajú, keď potrebujeme viac skúseností so vzkrieseným Kristom, lebo tie minulé už možno vybledli. Práve v takýchto chvíľach dobiedajú otázky typu: Je to naozaj pravda? Aký to má celé vôbec zmysel? Ako mám vo svojom probléme vidieť Božiu prítomnosť? V takých chvíľach je dôležité vyjsť s farbou von tak, ako to urobil aj Tomáš. Je potrebné nabrať odvalu a priznať si pochybnosť, aby som jej potom mohol ľahšie zložiť masku. Pod ňou sa totiž môže ukrývať hlbší dôvod: Nemôžem pochybovať o niečom bez toho, aby som súčasne nezačal veriť niečomu inému! Problém teda nepláva na povrchu: Keď začínam pochybovať o Bohu, komu alebo čomu začínam veriť viac? Svojím schopnostiam či svojmu intelektu? Svojím skúsenostiam? Alebo iným „odborníkom“? Keď pochybnosť demaskujem takto, potom ju môžem využiť vo svoj prospech. Pochybnosť ma môže rovnako odrovnať, ako aj posilniť. Pochybnosti sa tak môžu premeniť na dôležité „fitnesscentrum viery“. Po zdaní ich ťarchy sa moja dôvera voči Bohu stáva o niečo pevnejšou. Je pevnejšia o prekonanú pochybnosť. Pochybnosti sú teda dôležitým varovným signálom, že potrebujeme viac vzkrieseného Krista. Súčasne však ukrývajú obrovský potenciál posunúť nás bližšie od karikatúry k reálnemu obrazu Boha.

Pochybnosti nás pozývajú komunikovať

Pápež Benedikt XVI. poukázal aj na inú svetlú stránku pochybností. Pomáhajú nám, aby sme sa neuzavreli sami do seba a chránia nás pred patologickým fanatizmom. Pochybnosť nás môže dokonca spojiť. Kresťan, ateista či hľadajúci sa môžu stretnúť práve na území pochybnosti. Pochybnosť ich dráždi a bráni im, aby sa uzavreli do seba. Pochybnosť sa môže stať miestom komunikácie. „Ona otvára veriaceho pre pochybujúceho a pochybujúceho pre veriaceho. Pre jedného je pochybovanie jeho účasťou na osude neveriaceho, pre druhého je formou, ako viera napriek všetkému zostáva preňho výzvou.“

Pochybnosti teda môžeme vnímať ako dobrú príležitosť na nové objavenie Boha i človeka. Slovanami pápeža Františka v nich môžeme objaviť tvár Boha, ktorého meno je Milosrdenstvo. Možno práve takýto Boh chýba súčasným hľadajúcim i „presvedčeným“ ateistom. A možno ho len nevidia v tvárach kresťanov.

LITURGICKÉ STÁTIE - BENEFIT PASCHY

K menej známym benefítom Paschálneho obdobia patrí liturgický postoj státia. Počas bohoslužieb Paschy sa má celý čas stáť, lebo tým dávame najavo našu radosť z Kristovho Vzkriesenia. Radosť je taká intenzívna, že nás vzpružila, zdvihla zo stoličiek. Názorne sa môže použiť aj prirovnanie zo sveta športu: Keď počas zápasu padne gól, fanúšikovia skórujúceho či víťazného tímu jednoducho nedokážu zostať sedieť. Každopádne by sa v tomto období nemalo kľáčať. Tento kajúci postoj je súčasťou bohoslužieb Veľkého pôstu, teraz však dominuje radosť. Prakticky sa tomu venoval Prvý ekumenický snem v Nikei (r. 325), ktorý sa okrem jednotného termínu slávenia Veľkej noci venoval aj otázke patričných liturgických postojov. Podľa predpisov jeho 20. kánona sa nesmie kľáčať od Paschy do Zostúpenia Svätého Ducha a tiež počas všetkých nediel liturgického roka, lebo každá nedeľa je oslavou Kristovho Vzkriesenia.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 17. - 23. 4. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Ľuboslava a Zita s rodinami
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ľuboslava a Zita s rodinami
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * za darcov
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň 19:00 Sv. liturgia v UPeCe Mlynská Dolina

NEDEĽA	O MYRONOSIČKÁCH, sv. veľkomučeník Juraj, 2. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Bernolákove 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň
---------------	--

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 24. - 30. 4. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Jozef
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň 19:00 Sv. liturgia v UPeCe Mlynská Dolina

NEDEĽA	O PORAZENOM, 3. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň
---------------	--

OZNAMUJEME

- Pozývame záujemcov na modlitebné stretnutie s rozjímaním nad Božím slovom, ktoré bude v piatok, 21. 4. 23 po sv. liturgii, cca. o 18:00 hod. na eparchiálnom úrade. Stretnutie je vhodné pre všetkých, ktorí sa chcú hlbšie zamýšľať nad významom Božieho slova pre svoj život v spoločnosti veriacich.
- V nedeľu 23. 4. 23 budeme sláviť sv. liturgiu aj v chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove o 16:00 hod.
- Sv. tajomstvo manželstva chcú prijať:
 1. Marek Sigeti a Lucia Rosol'anková
 2. Michal Kučera a Jana r. Kseničová.Kto by vedel o kánonickej prekážke brániacej sláveniu manželstva, má to oznámiť cirkvi. Zároveň zahrňme tieto páry do svojich modlitieb.
- Sv. liturgie v UPeCe Mlynská Dolina slávime v soboty so začiatkom o 19:00 hod.
- Pozývame na celoeparchiálny turistický deň, ktorý sa uskutoční v pondelok, 8. mája 2023, vo Zvolene. Východným bodom bude parkovisko pod Pustým hradom, kde bude stretnutie o 10:00 hod. Odtiaľ povedie túra na Pustý Hrad, ktorá potrvá asi hodinu. (prevýšenie cca. 280 m, vzdialenosť 2 - 3 km).
- Letný eparchiálny tábor (LET 22) pred deti a mládež vo veku od ôsmich rokov sa tento rok uskutoční hneď v úvode prázdnin v **termíne od 2. 7. do 7. 7. 23** v rekreačnom zariadení v *Tatranskej Lesnej*. Cena na osobu je 120 €. Viac informácií získate na www.rajvprirode.sk.
- Prosíme spevu schopných veriacich, aby podľa možností priložili svoj hlas k dobrému dielu a posilnili naše chrámové zbory Kyriellomethodeon a Chrysostomos.
- Aj tento rok Vám budeme vďační za podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*. Potrebné tlačivá nájdete v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>.
- Pod hlavičkou Košickej eparchie vydalo OZ Byzantinos knihu *Múdrosť na cestu*. Ide o zbierku rozhovorov s duchovnými otcami kresťanského Východu od autora Sergeja Bolšakova. Kúpou knihy za príspevok 8 € môžete podporiť pútnické miesto Klokočov.

ĎAKUJEME

- Pri zbierke na Boží hrob sme prispeli sumou 895 €. Pripojili sme sa tým k materiálnej podpore kresťanov vo Svätej zemi. „Pán Boh odmeň!“
- Bohu známa osoba darovala na podporu farnosti 50 €, iná, Bohu známa rodina prispela 100 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. Beblavej, Pätoprstej a Rimovej (15. 4. 23) ako aj za predveľkonočné upratovanie chrámu p. Semberovej a p. Vavríkovej.
22. 4. 2023 v rozpise nasledujú: rod. Krajňáková a Telepčáková
29. 4. 2023 sú na rade rod. Onbertanova a Susla.
Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk
o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717